

שְׂוִיתֵי ה' לְנֶגְדֵי תְבוּד

לְקוּיֵי תְּפִלוֹת

קונטרס תפילות
לברית מילה

מִכּוּתָחוֹת

סֵדֵר בְּרִית הַמִּילָה ג

בְּרַכַּת הַמְּזוּז ז

תְּקוּן הַכֶּלֶלִי יג

פְּרֻשַׁת הַקְּטָרֶת כח

נְשֻׁמַת כָּל חַי ל

אֲנֵרַת הַרְמַב"ן לב

הַתְּבוּדָרוֹת לה

תַּפְּלַת הַדֶּרֶךְ לו

סדר ברית המילה

הברית מתחילה עם הקאתו של הנלד אל הבמה על ידי השושבינים,
בששקהל עומד על רגליו לכבודו של הרף הנולד:

המוהל: ברוכים היושבים והעומדים.

הקהל: ברוך הַבּא בַּשֵּׁם ה'!

הסנדק מקבל את התינוק (על הברית) לגיו, מעבירו לאב העטוף בטלית
ואומר:

האב: שש אנכי על אמרתך פמוצא שָׁלָל רב .

זבחי אלהים רוח נשברה, לב נשבר ונדפה, אלהים לא
תבזה. היטיבה ברעונך את ציון, תבנה חומות ירושלים.
אז תחפוץ זבחי צדק עולה וכליל, אז יעלו על מזבחתך פרים

האב: אשרי תבחר ותקרב ישפן הצריך

הקהל: נשבעה בטוב ביתך, קדש היכלך

האב: אם אשכחך ירושלים, תשכח מיני, תדבק לשוני
לחפי אם לא אזכרכי, אם לא אעלה את ירושלים על ראש
שמחתי

האב: שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד

הקהל: שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד.

האב: ה' מלך ה' מלך ה' ימלך לעולם ועד.

הקהל: ה' מלך ה' מלך ה' ימלך לעולם ועד.

האב: ה' מלך ה' מלך ה' ימלך לעולם ועד.

הקהל: ה' מלך ה' מלך ה' ימלך לעולם ועד.

הָאֵב: אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא. הַקְהֵל: אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא.
הָאֵב: אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא. הַקְהֵל: אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא.
הָאֵב: אָנָּא ה' הַעֲלִיחָהּ נָא. הַקְהֵל: אָנָּא ה' הַעֲלִיחָהּ נָא.
הָאֵב: אָנָּא ה' הַעֲלִיחָהּ נָא. הַקְהֵל: אָנָּא ה' הַעֲלִיחָהּ נָא.

הָאֵב: בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ.

הַקְהֵל: אָמֵן. כָּשֶׁם שֶׁהַכְּנִסְתָּנוּ לְבְרִית, כֵּךְ תַּכְנִיסֵהוּ לַתּוֹרָה
וְלַמִּצְוֹת וְלַחֻפָּה וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים.

וְיֵשׁ נוֹהֲגִים שֶׁהַקְהֵל עוֹנֵה:

הַקְהֵל: בְּמַקְהֵלוֹת בָּרַנו אֱלֹקִים, ה' מַמְקוֹר יִשְׂרָאֵל. בְּפָרֵעַ
פָּרְעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל, בָּהֶתְנַדַּב עִם בָּרַנו ה'. אֲסַפּוֹ לִי חֲסִידִי,
כִּרְתִּי בְרִיתִי עָלַי זָבַח. שֵׁשׁ אֲנִכִּי עַל אֲמֶרְתְּךָ כְּמוֹצֵא שְׁלַל
רַב.

הַסַּנְדֵּק, עֲטוּף בְּטֵלִית, מַתְיָשֵׁב עַל יַכְפָּא שֶׁל אֱלֹהֵינוּ, מִקְבֵּל אֶת הַתִּינּוֹק
לְיָדָיו וּמְנִיחוֹ עַל בְּרָכְיוֹ. הַמוֹחֵל אוֹמֵר אֶת הַפְּסוּקִים תּוֹךְ הַפְּשֻׁטַת הַיֶּלֶד
וְהַכְּנֵתוֹ לְבְרִית:

הַמוֹחֵל: זֶה הַכְּפָא שֶׁל אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא מֶלֶאךָ הַבְּרִית זְכוּר
לְטוֹב.

כִּיּוֹן שְׁחֹבֵת בְּיָצוּעַ הַבְּרִית מְסַלֵּת לַמַּעֲשֵׂה עַל אֲבִיו שֶׁל הַיֶּלֶד, נוֹהֲגִים כִּי
הָאֵב מְמַנֵּה אֶת הַמוֹחֵל בְּמִלִּים מְפָרְשׁוֹת לַהֲיֹוֹת לוֹ לְשִׁלִּיחַ לְמִילַת בְּנוֹ:

הָאֵב: הַנְּנִי מְמַנֵּה אוֹתְךָ שְׁלִיחַ מַצְוָה בְּמִקּוֹמוֹ לְמוֹל אֶת בְּנִי.

כְּאֲשֶׁר מְסִים הַמוֹחֵל לְהַכִּין אֶת הַיֶּלֶד לְקִרְאַת הַבְּרִית, הוּא מְבַרֵךְ:

הַמוֹחֵל: בְּרִשׁוֹת מוֹרֵי וְרַבּוֹתֵי,

הקהל: ברשות שמים,

המוהל: ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו
במצותיו וצונו על המילה.

הקהל: אמן.

כאן מל המוהל את התינוק.

האב: ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, שהחיינו וקיימנו
והגיענו לזמן הזה.

הקהל: אמן.

את הברכות הבאות יכול להגיד המוהל ויכול לומר מי שמנה לתפקיד
'עומד על הברכות'.

המברך הראשון (מחזיק בידו כוס יין): סברי מרנן,

הקהל: לחיים.

המברך: ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, בורא פרי הגפן
ושותה מן תינו.

הקהל: אמן.

המברך ומחזיק בידו ענף תרס ריחני: ברוך אתה ה', אלהינו מלך
העולם, בורא עצי בשמים.

הקהל: אמן.

המברך: ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדש ידיו
מבטן וחוק בשארן שם וצאצאיו חתם באות ברית קדש, על
כן בשבר זו איל חי חלקנו צורנו, צנה להציל יחידות זרע
קדש שארנו משחת למען בריתו אשר שם בבשרנו, ברוך
אתה ה' בורת הברית.

הקהל: אמן.

הַמְבַרֵךְ הַשָּׁנִי: אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, קָיָם אֶת הַיְלֶדֶת הַזֶּה לְאָבִיו וְלְאִמּוֹ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל [כָּאֵן אֹמְרִים אֶת הַשֵּׁם שֶׁבְּחַרְתֶּם לִילְדֵכֶם וְאֵת שְׁמוֹת הַדְּרוֹר]. וַיִּשְׂמַח הָאֵב פְּיוֹעַא חֲלָצִיו וְתַגְל אִמּוֹ בְּפִרְי בְטָנָהּ, כְּכַתּוּב: "וַיִּשְׂמַח אָבִיךָ וְאִמְךָ וְתַגְל יוֹלְדֶךָ". וְנֹאמַר: "וְאֵעֲבוֹר עֲלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֶךָ וְאֹמַר לְךָ בְּדַמְיֶךָ חַי נֶשׁ הַנוֹחֵהִים לְמַת כָּאֵן טַפַּת וְזֵן כְּאַעֲבֵע לְתִינוּק הַנְּמוּל] וְאֹמַר לְךָ בְּדַמְיֶךָ חַי". וְנֹאמַר: "זְכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דְּבַר צְוָה לְאַלְפֵי דוֹר, אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֶק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם". הוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ.

פְּלוֹנֵי בֶן פְּלוֹנֵי וּפְלוֹנֵי וְשֵׁם הַתִּינוּק וְשְׁמוֹת הַדְּרוֹר, זֶה הַקְטָן גְּדוֹל יְהוָה [וְנֶשׁ אֹמְרִים: זֶה הַקְטָן אֱלֹקִים וְגִדְלוֹ]. כְּשֵׁם שְׁנֹכְנֵם לְבְרִית, כֶּךָ יִבְנֶם לְתוֹרָה וְלַמִּצְוֹת וְלַחֻפָּה וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים [וְנֶשׁ מוֹסִיפִים: וַיִּתֶּם בּוֹ מִקְרָא שְׂכָתוֹב וַיִּשְׁמַד אֱלֹקִים כְּאַפְרַיִם וְכַמְנַשָּׁה] וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

הַקְהָל: אָמֵן

גְּהוּג לְסוּם בְּמִזְמוֹר תְּהִלִּים הַמֵּאַחַל לְתִינוּק וְלַמַּשְׁפָּחָה שְׁלוֹם, בְּרַכָּה

וְאַאָאִים:

הַמוֹחַל וְהַקְהָל: שִׁיר הַמַּעֲלוֹת: אֲשֶׁרֵי כָּל יִרְאֵה ה' הַחֲלֹךְ בְּדַרְכָּיו, יִגִּיעַ כְּפִידָּ כִּי תֹאכַל אֲשֶׁרִידָּ וְטוֹב לְךָ, אֲשֶׁתִּידָּ כְּנֶפֶן פּוֹרְיָה בְּיִרְכָתֵי בֵיתֶךָ, כְּנִידָּ כְּשֶׁתִּילִי וְיִתִּים סָבִיב לְשִׁלְחָנְךָ. הִנֵּה כִּי כֵן יִבְרַךְ גְּבַר יִרְאֵה ה', בְּרַכָּךָ ה' מִצִּיּוֹן וְרֹאה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַּיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְרֹאה בְּנִים לְבְנֶיךָ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

בְּרֵכַת הַמְזוֹן

יסול מים אחרונים על מצבעותיו, וינגבם ויאמר:

לְמַנְצַח בְּנִינֵת מְזֻמּוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יִחַנְנוּ וּיְכַרְכְּנוּ יָאֵר פְּנֵי אֲתָנוּ
סְלָה: לְדַעַת בְּאֶרְץ דְּרַכְךָ בְּכַל־גּוֹיִם יִשׁוּעָתְךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים
יוֹדוּךָ עַמִּים כְּלָם: יִשְׁמְחוּ וּיְרַנְּנוּ לְאֲמִים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל
וּלְאֲמִים, בְּאֶרְץ תִּנְחֵם סְלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כְּלָם:
אֶרֶץ נְתַנָּה יְבוּלָהּ יְכַרְכְּנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְכַרְכְּנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ
כָּל־אֲפֹסֵי־אֶרֶץ:

אֲבָרְכָה אֶת יְהוָה בְּכָל־עֵת. תְּמִיד תִּהְלֶתוּ בְּפִי: סוּף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמַע.
אֶת הָאֱלֹהִים יִרְאֵ וְאֶת־מִצּוֹתָיו שְׁמוֹר, כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם: תִּהְלֶת יְהוָה
יְדַבֵּר פִּי. וּיְבָרְךָ כָּל־בְּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאִנְחֵנוּ נְכַרְךָ יְהוָה
מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ: וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלֶחֶן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה.

המברך אומר: הַב לָנוּ וְנִבְרִיךְ לְמַלְכָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא הַמְסוּבִים עֻנִים: שְׁמִים: הַמְבָרֵךְ

אומר: בְּרִשׁוֹת מַלְכָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא, (בשבת אומר: וּבְרִשׁוֹת שַׁבַּת מַלְכָּתָא) וּבְרִשׁוֹתְכֶם

נְבָרְךָ (בעשרה: אֱלֹהֵינוּ) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ: הַמְסוּבִים עֻנִים: בְּרוּךְ (בעשרה: אֱלֹהֵינוּ) שְׁאֲכַלְנוּ

מִשְׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חֵינּוּ: הַמְבָרֵךְ אומר: בְּרוּךְ (בעשרה: אֱלֹהֵינוּ) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבְטוּבוֹ

חֵינּוּ: כַּסְעוֹדֵת חֲתָן אומר: בְּרוּךְ (בעשרה: אֱלֹהֵינוּ) שֶׁהִשְׁמַחָה בְּמַעֲוֹנוֹ, שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל הַזֶּן אוֹתָנוּ
וְאֶת הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּטוּבוֹ בְּחֵן בְּחָסֵד בְּרוּחַ וּבְרַחֲמִים
רַבִּים. נָתַן לָחֶם לְכָל־בְּשָׂר. כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ: וּבְטוּבוֹ
הַגָּדוֹל תְּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ וְאֵל יְחָסֵר לָנוּ מְזוֹן תְּמִיד
לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הוּא אֵל זֶן וּמְפָרְנִים לְכָל וְשִׁלְחָנוּ עֲרוּךְ
לְכָל וְהִתְקִין מַחְיָה וּמְזוֹן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא
בְּרַחֲמָיו וּבְרוּב חֲסָדָיו פְּאֵמֹר. פּוֹתַח אֶת־יָדְךָ. וּמִשְׁפִּיעַ
לְכָל־חַי רְצוֹן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַזֶּן אֶת הַכֹּל:

נֹדְדָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לָאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ
 חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה בְּרִית וְתוֹרָה חַיִּים וּמִזֻּז. עַל
 שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עַבְדִּים. וְעַל
 בְּרִיתְךָ שֶׁחֲתַמְתָּ בְּבִשְׂרָנוּ. וְעַל תּוֹרַתְךָ שֶׁלְּמַדְתָּנוּ. וְעַל
 חֲמֵי רְצוֹנְךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ. וְעַל חַיִּים וּמִזֻּז שֶׁאַתָּה זָן
 וּמְפָרְנִים אוֹתָנוּ:

בחנוכה ופורים מוסיפים כאן
 ועל הנסים ועל הפרקן ועל הנכורות ועל התשועות ועל הנפלאות ועל
 הנקמות. שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה:
לחנוכה:

בימי מתתיהו בן יוחנן בהן גדול השמונאי ובניו. בשעמדה מלכות זון הרשעה
 על עמך ישראל לשכחם מתורתך ולהעבירם מחקי רצונך. ואתה ברחמיך
 הרבים עמדת להם בעת צרתם. רבת את ריבם. דנת את דינם. נקמת את
 נקמתם. מסרת גבורים ביד חלשים. ורבים ביד מעטים. ורשעים ביד צדיקים.
 וסמאים ביד טהורים. ונודים ביד עוסקי תורתך. ולך עשית שם גדול וקדוש
 בעולמך. ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן כהיום הזה. ואחריכך
 באו בניך לדביר ביתך ופנו את היכלך. ופחרו את מקדשך. והדליקו גרות
 בהצרות קדשך. וקבעו שמונת ימים אלו בהלל ובהודאה. ועשית עמם נסים
 ונפלאות ונודה לשמך הגדול סלה:

לפורים:

בימי מרדכי ואסתר בשושן הבירה. בשעמד עליהם המן הרשע. בקש
 להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים. מנער ועד זקן. טף ונשים. ביום אחד.
 בשלשה עשר להדש שנים עשר הוא חדש אדר ושללם לבו. ואתה ברחמיך
 הרבים הפרת את עצתו. וקלקלת את מחשבתו. והשבות לו גמולו בראשו.
 ותלו אותו ואת בניו על העז. ועשית עמם נסים ונפלאות ונודה לשמך
 הגדול סלה:

ועל הכל יהוה אלהינו אנהנו מודים לך ומברכים את
 שמך כאמור ואכלת ושבעת. וברכת את יהוה אלהיך
 על־הארץ הטובה אשר נתן־לך: ברוך אתה יהוה, על
 הארץ ועל המזון:

רחם יהוה אלהינו עלינו ועל ישראל עמך. ועל ירושלים עירך. ועל הר ציון משכן כבודך. ועל היכלך. ועל מעונך. ועל דבירך. ועל הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו. אבינו רענו זוננו. פרנסנו. כלכלנו. הרויחנו הרוח לנו מהרה מכל צרותינו. ונא אל תצריכנו יהוה אלהינו לידי מתנות בשר ודם. ולא לידי הלואתם. אלא לידך המלאה והרחבה. העשירה והפתוחה. יהי רצון שלא נבוש בעולם הזה. ולא נכלם לעולם הבא. ומלכות בית דוד משיחך תחזירנה למקומה במהרה בימינו:

בשבת אומרים:

רצה והחליצנו יהוה אלהינו במצותיך ובמצות יום השביעי, השבת הגדול והקדוש הזה. כי יום גדול וקדוש הוא מלפניך. נשבות בו וננוח בו ונתענג בו במצות חקי רצונך. ואל תהי צרה ויגון ביום מנוחתנו, והראנו בנחמת ציון במהרה בימינו, כי אתה הוא בעל הנחמות. ונב שאכלנו ושתינו חרבן ביתך הגדול והקדוש לא שכתנו. אל תשכתנו לנצח ואל תזנחנו לעד, כי אל מלך גדול וקדוש אתה:

לראש חודש ויום טוב וחול המועד אומרים:

אלהינו ואלהי אבותינו, ועלה ויבא, יגיע יראה וירצה, ישמע יפקד ויזכר וזכוננו וזכרון אבותינו, וזרון ירושלים עירך וזכרון משיח בן דוד עבדך, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לפלטה למזכה לחן לחסד ולרחמים, לחיים טובים ולשלום, ביום: (לריה: ראש החודש הזה: לפסח: חג המצות הזה: לשבעות: חג השבעות הזה: לסוכות: חג הסוכות הזה: לשמייע ולשית: שמיני עצרת: החג הזה: לריה: הזכרון הזה:) זכרנו יהוה אלהינו בו למזכה, ופקדנו בו לברכה, והושיענו בו לחיים טובים. בדבר ישועה ורחמים. חוס וחננו וחמל ורחם עלינו, והושיענו כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותבנה ירושלים עירך במהרה בְּיָמֵינוּ: בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָּיִם. (אוסף בלחש: אמן)

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם לְעַד, הָאֵל.
אֲבִינוּ. מֶלְכֵנוּ. אֲדִירֵנוּ. בּוֹרְאֵנוּ. גּוֹאֲלֵנוּ. קְדוֹשֵׁנוּ. קְדוֹשׁ
וְעֹקֵב. רֹעֵנוּ רֹעֵה יִשְׂרָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב לְכָל.
שֶׁבְכָל־יוֹם וְיוֹם הוּא הַמְּטִיב לָנוּ. הוּא מְטִיב לָנוּ. הוּא
יִמְטִיב לָנוּ. הוּא גִמְלָנוּ. הוּא גּוֹמְלָנוּ. הוּא יְגַמְלָנוּ לְעַד חַן
וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרִיחַ וְהַצְלָה וְכָל־טוֹב:

הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח עַל כְּבוֹדוֹ: הַרְחֵמֵן הוּא
יִשְׁתַּבַּח בְּשָׂמַיִם וּבְאָרֶץ: הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח בְּנוֹ לְדוֹר
דוֹרִים: הַרְחֵמֵן הוּא קָרַן לְעַמּוֹ יְרִים: הַרְחֵמֵן הוּא
יִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְנֶעֱמָה נְעֻחִים: הַרְחֵמֵן הוּא יִפְרֹגֶנְסֵנוּ בְּכָבוֹד
וְלֹא בְּבוֹי, בְּהִתֵּר וְלֹא בְּאִסּוּר, בְּנִתְתִּי וְלֹא בְּעָעֵר:
הַרְחֵמֵן הוּא יִתֵּן שְׁלוֹם בֵּינֵינוּ: הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁלַח
בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ: הַרְחֵמֵן הוּא
יְצַלִּיחַ אֶת דְּרָכֵינוּ: הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁפּוֹר עוֹל גְּלוּת מְהֵרָה
מֵעַל צְוֹאֲרֵנוּ: הַרְחֵמֵן הוּא יוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוֹת
בְּאֲרָצֵנוּ: הַרְחֵמֵן הוּא יִרְפְּאֵנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת
הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף: הַרְחֵמֵן הוּא יִפְתַּח לָנוּ אֶת יְדוֹ
הַרְחֵמֵן: הַרְחֵמֵן הוּא יְבַרֵךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ בְּשֵׁמוֹ
הַגְּדוֹל כְּמוֹ שְׁנַת־בְּרָכּוֹ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְעֵקֵב
בְּכָל מַכּוֹל כָּל. כֵּן יְבַרֵךְ אוֹתֵנוּ יַחַד בְּרָכָה שְׁלֵמָה. וְכֵן

יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן: הַרְחֵקֵנוּ הוּא יִפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סִפְת
שְׁלוֹמוֹ:

לשבת: הַרְחֵקֵנוּ הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֵּלּוּ שִׁבְתָּ וּמְנוּחָה, לַחַיֵי הָעוֹלָמִים: לראש
חַדְשֵׁי הַרְחֵקֵנוּ הוּא יִתְדַשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְמוֹבָה וּלְבִרְכָה: ליום טוב:
הַרְחֵקֵנוּ הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֵּלּוּ טוֹב: לראש השנה: הַרְחֵקֵנוּ הוּא יִתְדַשׁ עָלֵינוּ
אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְמוֹבָה וּלְבִרְכָה: ללכות: הַרְחֵקֵנוּ הוּא יִקְיֵם לָנוּ אֶת סִפְת
דְּרוֹד הַנוֹפְלָת:

הַרְחֵקֵנוּ הוּא יִטַע תּוֹרָתוֹ וְאֶהְבֵּתוֹ בְּלִבֵּנוּ, וְתִהְיֶה יִרְאָתוֹ
עַל פָּנֵינוּ לְבִלְתִּי נַחֲטָא, וְיִהְיוּ כָל־מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שְׁמַיִם:

ברכת האורה: הַרְחֵקֵנוּ הוּא יִבְרַךְ אֶת הַשְּׁלַחַן הַזֶּה שֶׁאֲכַלְנוּ עָלָיו,
וַיִּסְדֵּר בּוֹ כָּל מַעֲדָנֵי עוֹלָם, וְיִהְיֶה כְּשֶׁלַּחְנוּ שֶׁל אֲבֹרְהָם אָבִינוּ
עָלָיו הַשְּׁלוֹם, כָּל רֵעַב מִמֶּנּוּ יֹאכַל וְכָל צָמָא מִמֶּנּוּ יִשְׁתֶּה, וְאֵל
יִחַסֵּר מִמֶּנּוּ כָּל טוֹב לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, אָמֵן: הַרְחֵקֵנוּ הוּא
יִבְרַךְ אֶת בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וּבַעַל הַסַּעֲדָה הַזֹּאת, הוּא וּבְנָיו
וְאִשְׁתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ בְּבָנִים שְׂיִחָיו וּבְנִכְסִים שְׂיָרְבוּ. בְּרַךְ יִהְיֶה
חֵילוֹ וּפְעֵל יָדָיו תִּרְצָה. וְיִהְיוּ נִכְסָיו וּנְכֻסֵּינוּ מְצַלְחִים וּקְרוֹבִים
לְעִיר, וְאֵל יִזְדַּקֵּק לְפָנָיו וְלֹא לְפָנֵינוּ שׁוֹם דְּבַר חֲטָא וְהִרְהוּר עוֹן,
שֵׁשׁ וּשְׁמֵחַ כָּל הַיָּמִים בְּעֶשֶׂר וּכְבוֹד, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, לֹא יִבוֹשׁ
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִכְלַם לְעוֹלָם הַבָּא, אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן:

בסעודת מילה: הַרְחֵקֵנוּ הוּא יִבְרַךְ אֶת בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה אָבִי הַבֵּן,
הוּא וְאִשְׁתּוֹ הַיּוֹלֵדָת, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. הַרְחֵקֵנוּ הוּא יִבְרַךְ אֶת
הַיָּלֵד הַנוֹלָד, וְכִשֵּׁם שׁוֹזְבְּהוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִילָה, כְּדֹ
יִזְבְּהוּ לְהַבְנִים לַתּוֹרָה וּלְחַפָּה, וּלְמַצּוֹת וּלְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, וְכֵן
יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן. הַרְחֵקֵנוּ הוּא יִבְרַךְ אֶת מַעֲלַת הַסַּנְדֵּק
וְהַמּוֹהֵל וּשְׂאֵר הַמְּשִׁתְּדָלִים בַּמַּצּוֹה, הֵם וְכָל־אֲשֶׁר־לָהֶם.

הַרְחֵמֵן הוּא יְחַיֵּנוּ וַיַּצִּילֵנוּ וַיִּקְרַבְנוּ לַיְמֹת הַטְּשִׁיחַ
וּלְבָנֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

בחול מוֹגְדִיל (ביום שישי בו מוסף אומר מוֹגְדִיל) יְשׁוּעוֹת מְלִכּוֹ,
וְעִשְׂהֶחֶסֶד לְמִשִּׁחוֹ, לְדָוִד וּלְזָרְעוֹ עַד־עוֹלָם: כְּפִירִים
רָשׁוּ וְרָעִבוּ. וְדַרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יִחָסְרוּ כָּל־טוֹב: נַעַר
הָיִיתִי גַם־זִקְנָתִי. וְלֹא־רָאִיתִי צָדִיק נֶעְזֵב, וְזָרְעוֹ מִבְּקֶשׁ־
לֶחֶם: כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמְלִוֶּה. וְזָרְעוֹ לְבִרְכָה: מַה שְּׂאֲכֹלְנוּ
יְהִי לְשִׁבְעָה. וּמַה שְּׂשִׁתִּינוּ יְהִי לְרִפּוּאָה. וּמַה
שְּׁחֹתְרָנוּ יְהִי לְבִרְכָה, כְּדַבְּתִיב: וַיִּתֵּן לַפְּנִיָּהֶם
וַיֹּאכְלוּ וַיִּזְתִּירוּ כְּדַבֵּר יְהוָה: בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה.
עוֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה.
וְהָיָה יְהוָה מִבְּטָחוֹ: יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יְהוָה יִבְרַךְ
אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו
יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:

אם מברכים על הכוס אומרים:

כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׁא. וּבִשֵּׁם יְהוָה אֶקְרָא:

סְבִרֵי מְרִנָּן: וְעוֹנִים לַחַיִּים

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

תקון הכּלָּלִי

הבטחת רבנו זכרוננו לברכה

אמר, שגם כי ימלאו ימיו, אני אחר הסתלקותו, מי שיבוא על קברו ויאמר שם אלו העשרה קפיטל תהלים הנ"ל, ויתן פרוטה לצדקה (עבודת), אפלו אם גדלו ועצמו עוונותיו וחטאיו מאד מאד חס ושלום, אני אתאמץ ואשתדל לארף ולרחב להושיעו ולתקנו וכו'. ואני חזק מאד בכל הדברים שלי, אך בזה אני חזק ביותר, שאלו העשרה קפיטל מועילים מאד מאד. ואלו הן העשרה קפיטל תהלים: ט"ו, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ו, ק"ג, באשר כבר נדפסו כמה פעמים.

קודם שיתחיל באמירת תהלים יאמר זה:

לכו נרננה ליהוה, נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה, בזמרות נריע לו: כי אל גדול יהוה, ומלך גדול על כל אלהים: הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי. לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה ברחילו ורחימו עלי ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טוב לומר זאת לפני העשרה מזמורים

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורי תהלים אלו לכל הצדיקים האמתים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתים שזכני עפר קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פינא בן שמחה, נ נח נחמן נחמן מאומן, אשר גלה ותקן לומר אלו העשרה מזמורי תהלים בשביל תקון הברית, זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

טז

- א מִכְּתָם לְדוֹד, שְׁמַרְנִי אֵל כִּי חִסִּיתִי בָךְ:
- ב אֲמַרְתָּ לַיהוָה אֲדַנִּי אַתָּה, מִזִּכְרֵי בַל עָלִיךְ:
- ג לְקַדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, וְאֲדִירִי בָל חֲפָצֵי כָם:
- ד יִרְבוּ עֲצָבוֹתֶם אַחַר מְהֵרוּ, בַּל אֲסִיף נִסְפֵיהֶם מִדָּם, וּבַל אֲשֵׁא אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שְׁפָתַי:
- ה יְהוָה מִנֵּת חֶלְקִי וְכוֹסִי, אַתָּה תוֹמִיף גּוֹרְלִי:
- ו תִּכְלִים נְפְלוּ לִי בְנַעֲמִים, אַף נִחַלְתָּ שְׁפָרָה עָלַי:
- ז אֲבָרְךָ אֶת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי, אַף לֵילוֹת יִסְרוּנִי כְלִיֹּתַי:
- ח שְׁוִיתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תְמִיד, כִּי מִיִּמֵּנִי בַל אֲמוֹט:
- ט לָכֵן שָׂמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אַף בְּשָׂרִי יִשְׁכַּן לְבַטָּח:
- י כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשֵׂאוֹל, לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרָאוֹת שְׁחַת:
- יא תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים, שִׁבַע שְׂמֵחוֹת אֶת פְּנִיךָ, נַעֲמוֹת בִּימִינְךָ
נְצַח:

לב

א לְדָוִד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע בְּסוּי חַטָּאתָה:

ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחְשָׁב יִהְיֶה לוֹ עוֹן, וְאִין בְּרוּחוֹ רְמִיָה:

ג כִּי הִתְרַשַׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמַי, בְּשֹׂאֲנֹתַי כָּל הַיּוֹם:

ד כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִכְבַּד עָלַי יְדָד, נִהַפֵּף לְשֹׁדֵי בְּחֶרְבֵנִי קִיץ סְלָה:

ה חַטָּאתַי אֹדִיעֵךְ וְעוֹנֵי לֹא כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי אֹדְדָה עָלַי פֶּשַׁעֵי לַיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאֵת עוֹן חַטָּאתַי סְלָה:

ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵיד אֱלֹהִים לְעַת מְצֵא, רַק לְשֹׁטֵף מַיִם רַבִּים אֱלֹוֹ לֹא יִגִּיעוּ:

ז אַתָּה סֶתֶר לִי*** מִצַּר תִּצְרַנִּי, רְנִי פִלַּט תִּסּוּבְּבִנִי סְלָה:

ח אֲשַׁבִּילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ זֶה תִלְךָ, אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינֵי:

ט אַל תִּהְיוּ כְּסוּם בְּפֶרֶד אִין הַבַּיִת, בְּמַתַּג וְרֶסֶן עֲדִיו לְבָלוּם בַּל קָרַב אֱלֹהִים:

י רַבִּים מִכְּאוּבִים לָרִשָּׁע, וְהַבּוֹשֵׁת בִּיהוָה חֶסֶד יִסּוּבְּכֶנּוּ:

יא שִׁמְחוּ בִיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים, וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב:

מא

- א למנצח מזמור לדוד:
 ב אשרי משביל אל דל, ביום רעה ימלטהו יהוה:
 ג יהוה ישמרהו ויחיהו ואשר בארץ, ואל תתנהו בנפש איביו:
 ד יהוה יסעדנו על ערש דוי, כל משכבו הפכת בחליו:
 ה אני אמרתי יהוה חנני, רפאה נפשי כי חטאתי לך:
 ו אויבי יאמרו רע לי, מתי ימות ואבד שמו:
 ז ואם בא לראות שוא ידבר, לבו יקבץ און לו, יצא לחוץ ידבר:
 ח יחד עלי יתלחשו כל שנאי, עלי יחשבו רעה לי:
 ט דבר בליעל יצוק בו, ואשר שכת לא יוסיף לקום:
 י גם איש שלומי אשר בטחתי בו אוכל לחמי, הגדיל עלי עקב:
 יא ואתה יהוה חנני והקימני, ואשלמה להם:
 יב בזאת ידעתי כי חפצת בי, כי לא יריע איבי עלי:
 יג ואני בתמי תמכת בי, ותציבני לפניך לעולם:
 יד ברוך יהוה אלהי ישראל מהעולם ועד העולם, אמן ואמן:

מב

א למנצח משכיל לבני קרח:

ב באיל תערג על אפיקי מים, בן נפשי תערג אליך אלהים:

ג צמאה נפשי לאלהים לאל חי, מתי אבוא ואראה פני
אלהים:

ד היתה לי דמעת לחרם יומם ולילה, באמר אלי כל היום
איך אלהיך:

ה אלה אנכרה ואשפכה עלי נפשי, כי אעבר בסף אדרם
עד בית אלהים, בקול רנה ותודה המון חוגג:

ו מה תשתוחחי נפשי ותהמי עלי, הוחילי לאלהים כי עוד
אודנו ישועות פניו:

ז אלהי, עלי נפשי תשתוחח, על-כן אנכרה מארץ ירדן
וחרמונים מהר מצער:

ח תהום אל תהום קורא לקול צנוריה, כל משבריך ונליך
עלי עברו:

ט יומם יצוה יהוה חסדו ובלילה שירה עמי תפלה לאל חיי:

י אומרה לאל סלעי למה שכחתיני, למה קדר אלך בלחץ
אויב:

יא בְּרֵצָח בְּעֲצֻמוֹתַי חֲרַפוּנִי צוֹרְרִי, בְּאֶמְרָם אֵלֵי כָּל הַיּוֹם
אֵינָה אֱלֹהֶיךָ:

יב מַה תִּשְׁתַּחֲוֶה נַפְשִׁי וּמַה תִּתְקַמֵּי עָלַי, הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי
עוֹד אוֹדְנֹו, יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהִי:

נט

א לְמִנְצַחַת אֵל תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשִׁלַּח שְׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת
הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ:

ב הֲצִילַנִי מֵאִיבֵי, אֱלֹהִי, מִמִּתְקוֹמְמֵי תִשְׁבְּבֵנִי:

ג הֲצִילַנִי מִפְּעַלֵי אֲוֹן, וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי:

ד כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי, יִגְוּרוּ עָלַי עֲזִים, לֹא פִשְׁעִי וְלֹא חַטָּאתַי
יְהוּדָה:

ה בְּלִי עֶז וַיִּרְוּצוּן וַיִּכְוֹנְנֹו, עוֹרָה לְקִרְאתִי וְרֵאָה:

ו וְאֵתָה יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַקִּיצָה לְפָקֶד כָּל
הַגּוֹיִם, אֵל תַּחֲזֵן כָּל בְּגְדֵי אֲוֹן סְלָה:

ז וַיִּשׁוּבוּ לְעָרֵב יְהִמוּ כַכָּלֵב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר:

ח הִנֵּה יִבְעִיוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי מִי שִׁמְעַ:

ט וְאֵתָה יְהוָה תִּשְׁחַק לְמוֹ, תִּלְעַג לְכָל גּוֹיִם:

י עִזוּ אֱלֹהֶיךָ אֲשַׁמְרָה, כִּי אֱלֹהִים מִשְׁבְּבֵי:

יא אֱלֹהֵי חֲסָדִי יִקְדְּמֵנִי, אֱלֹהִים יִרְאוּנִי בְּשַׁרְרֵי:

יב אֵל תִּתְהַרְגֶם פֶּן יִשְׁכַּחוּ עִמִּי, הִנֵּיעַמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ, מִגִּגְנוּ
אֲדָנִי:

יג חֲטָאת פִּימוֹ דָּבַר שְׁפָתַימוּ וְיִלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם, וּמֵאֵלָה וּמִכַּחַשׁ
יִסְפְּרוּ:

יד כִּלָּה בְּחֶמְהָ כִּלָּה וְאִינָמוּ, וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשַׁל בְּיַעֲקֹב
לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה:

טו וַיֵּשְׁבוּ לְעָרֵב יַחְמוּ כִּכְלָב וַיִּסּוּכְבוּ עִיר:

טז הִמָּה יִנְיֵעוּן לְאַכְל, אִם לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ:

יז וַאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאֲרַגֵּן לְבִקְרַת חֲסָדֶךָ, כִּי הִיִּתְּ מִשְׁגָּב לִי וּמְנוּס
בְּיוֹם צָר לִי:

יח עֲזֵי אֱלֹהֵי אֲזַמְרָה, כִּי אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסָדִי:

עז

א לְמִנְצַחַת עַל יְדוּתוֹן לְאַסְפָּה מִזְמוֹר:

ב קוֹלֵי אֵל אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלֵי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי:

ג בְּיוֹם צָרְתִי אֲדָנִי דְרָשְׁתִּי, יְדֵי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאֲנָה
הִנָּחַם נַפְשִׁי:

ד אֲזַכְרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמֶיָה, אֲשִׁיחָה וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֵלָה:

ה אַחֲזַקְתָּ שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר:

ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים:

ז אֲזַכֶּרְהָ נְגִינָתִי בְּלִילָהּ, עִם לִבִּי אֲשִׁיחָהּ, וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי:

ח הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדֹנָי, וְלֹא יִסִּיף לְרִצּוֹת עוֹד:

ט הָאֵפֶס לְנֹצַח תִּסְדּוּ, נֹמֵר אֲמַר לְדֹר וְדֹר:

י הַשְּׂכַח חַנוּת אֵל, אִם קִפְץ בָּאֵף רַחֲמָיו סָלַח:

יא וְאֲמַר חַלוּתִי הִיא, שָׁנוֹת יָמַי עַלְיוֹן:

יב אֲזַכּוֹר מַעֲלָלֵי יְהוָה, כִּי אֲזַכֶּרְהָ מִקֶּדֶם פְּלִאָה:

יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּהּ, וּבַעֲלִילוֹתֶיהָ אֲשִׁיחָהּ:

יד אֱלֹהִים, בַּקֶּדֶשׁ דִּרְבָּךָ, מִי אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים:

טו אַתָּה הָאֵל עֹשֶׂה פְּלִאָה, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲוָה:

טז גְּאֻלַּת בּוֹרוֹעַ עַמֶּךָ, בְּגִי יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סָלַח:

יז רְאוּךָ מֵיָם אֱלֹהִים, רְאוּךָ מֵיָם יַחֲלוּ, אֵף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת:

יח זָרְמוּ מֵיָם עֲבוֹת, קוֹל נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֵף תִּצְצִיף יִתְהַלְכוּ:

יט קוֹל רַעֲמֶךָ בַּגִּלְגָּל הָאִירוּ בְּרָקִים תִּבַּל, רַגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ:

כ בְּיָם דִּרְבָּךָ וַשְׁבִּילְךָ בְּמֵיִם רַבִּים, וַעֲקַבּוּתֶיךָ לֹא נִדְּעוּ:

כא נַחֲיֶתָ כַּצֹּאֵן עַמֶּךָ, בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

ז

א תפלה למשה איש האלהים, אדני מעון אתה היית לנו
בדר ודר:

ב בשרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד עולם
אתה אל:

ג תשב אנוש עד דכא, ותאמר שובו בני אדם:

ד כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר, ואשמורה
בלילה:

ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלה:

ו בבקר יציץ וחלה, לערב ימולל ויבש:

ז כי כלינו באפה, ובחמתך נבהלנו:

ח שטה עונתינו לנגדה, עלמנו למאור פניך:

ט כי כל ימינו פנו בעברתך, בלינו שנינו כמו הנה:

י ימי שנותינו בהם שבעים שנה, ואם בגבורת שמונים
שנה, ורחבם עמל ואון, כי גז חיש ונעפה:

יא מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך:

יב למנות ימינו בן הודע, ונבא לבב חכמה:

יג שׁוֹבָה יְהוָה עַד מָתִי, וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ:
 יד שְׁבַעְנוּ בַּבֶּקֶר חֲסֵדְךָ, וּנְרַנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל יְמֵינוּ:
 טו שְׁמַחְנוּ כִּימוֹת עֲנִיתֵנוּ, שָׁנוֹת רָאינוּ רָעָה:
 טז יִרְאֵה אֵל עֲבָדֶיךָ פֶּעֱלָה, וְהִדְרֶךָ עַל בְּנֵיהֶם:
 יז וַיְהִי נָעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ,
 וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ:

קה

א הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילוֹתָיו:
 ב שִׁירוּ לוֹ זַמְרוּ לוֹ, שִׁיחוּ בְּכָל נַפְלְאוֹתָיו:
 ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב מִבְּקִשֵׁי יְהוָה:
 ד דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ, בִּקְשׁוּ פָנָיו תָּמִיד:
 ה זָכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, מִפֶּתִיו וּמִשְׁפָּטָיו פִּיו:
 ו יִרַע אֲבָרְהָם עַבְדּוֹ, בְּנֵי יַעֲקֹב בַּחֲרִיו:
 ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו:
 ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צִוָּה לְאֵלֶיךָ דּוֹר:
 ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אֲבָרְהָם, וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:

י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:

יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן, חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:

יב בַּהֲיֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר, כַּמַּעֲט וְגָרִים בָּהּ:

יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי, מִמַּמְלָכָה אֶל עַם אֲחֵר:

יד לֹא הִנִּיחַ אָדָם לְעִשְׂקָם, וַיֹּכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:

טו אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁחִי, וְלִנְבִיאֵי אֵל תִּרְעוּ:

טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל הָאָרֶץ, כָּל מַטֵּה לֶחֶם שָׁבַר:

יז שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ, לְעַבְד נִמְכָר יוֹסֵף:

יח עָנוּ בְּכַבֵּל רִגְלוֹ, בְּרוֹזל בָּאָה נִפְשׁוֹ:

יט עַד עַת בֹּא דְבָרוֹ, אִמְרַת יְהוָה צִרְפָּתָהּ:

כ שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ, מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחַהּ:

כא שָׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ, וּמִשָּׁל בְּכָל קִנְיָנוֹ:

כב לְאַסֹּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ, וּזְקִנָיו יַחֲבֵם:

כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, וַיַּעֲקֹב גַּר בְּאֶרֶץ חָם:

כד וַיִּפְרֹ אֶת עַמּוֹ מְאֹד, וַיַּעֲצִמְהוּ מִצְרָיו:

כה הִפְךָ לָבָם לְשֵׁנָא עַמּוֹ, לְהַתְנַבֵּל בַּעֲבָדָיו:

כו שְׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו, אֲהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר בוֹ:

כז שְׁמוּ בָּם דְּבָרֵי אֲתוֹתָיו, וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ הָם:

כח שְׁלַח חֲשֵׁף וַיַּחֲשֵׁף, וְלֹא מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ:

כט הִפֵּף אֶת מִימֵיהֶם לְדָם, וַיָּמַת אֶת דִּנְתָם:

ל שְׂרִיז אֶרְצָם צִפְרֻדָּעִים, בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם:

לא אָמַר וַיָּבֵא עֲרַב, כְּנִים בְּכָל גְּבוּלָם:

לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בָּרֶד, אִשׁ לְהַבּוֹת בְּאֶרְצָם:

לג וַיִּדָּף גִּבְעָנָם וּתְאֵנָתָם, וַיִּשְׁבַּר עֵץ גְּבוּלָם:

לד אָמַר וַיָּבֵא אַרְבָּה, וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:

לה וַיֹּאכַל כָּל עֵשֶׂב בְּאֶרְצָם, וַיֹּאכַל פְּרֵי אֲדָמָתָם:

לו וַיִּדָּף כָּל בְּכוֹר בְּאֶרְצָם, רֵאשִׁית לְכָל אוֹנָם:

לז וַיּוֹצִיֵאם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וַאִין בְּשֹׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:

לח שָׁמַח מְצֻרִים בְּצִאתָם, כִּי נָפַל פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם:

לט פָּרִישׁ עֲנָן לְמִסְדָּה, וְאִשׁ לְהֵאִיר לְיָלֶה:

מ שָׁאֵל וַיָּבֵא שָׁלוֹ, וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם:

מא פָּתַח צוּר וַיִּזּוּבוּ מַיִם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נְהָר:

מב כי זכר את דבר קדשו, את אברהם עבדו:
 מנ ויוצא עמו בששון, ברנה את בחיריו:
 מד ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים ירשו:
 מה בעבור ישמרו חקיו ותורתיו ינצרו, הללויה:

קלו

א על נהרות בכל שם ישכנו גם בכינו, בזכרנו את ציון:
 ב על ערבים בתוכה, תלינו כנרותינו:
 ג כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו
 משיר ציון:
 ד איך נשיר את שיר יהוה, על אדמת נכר:
 ה אם אשפחה ירושלים, תשפח מיני:
 ו תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי, אם לא אעלה את
 ירושלים על ראש שמחתי:
 ז זכר יהוה לבני אדם את יום ירושלים, האמרים ערו ערו עד
 היסוד בה:
 ח בת בכל השדודה, אשרי שישלם לך את גמולך שגמלת
 לנו:
 ט אשרי שיאחו ונפץ את עלליך אל הסלע:

קג

א הַלְלוּהָ הַלְלוּ אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרַקִּיעַ עֲזוֹ:

ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדָלוֹ:

ג הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּבְנֹר:

ד הַלְלוּהוּ בְּתֹרֶף וּמַחֹל, הַלְלוּהוּ בְּמַנִּים וְעוֹנָב:

ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצָלֵי שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצָלֵי תְרוּעָה:

ו בַּל הַנְּשַׁמָּה תִהְלֵל יְהוָה, הַלְלוּהָ:

לְאַחַר סִיּוּם הַמְזֻמָּרִים יֹאמַר שְׁלוֹשָׁה פְּסוּקִים אֵלֶּי:

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוֹת עִמּוֹ, יִגַּל
 וַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה, מְעוֹזם
 בְּעַת צָרָה: וַיַּעֲזֹרם יְהוָה וַיַּפְלְטֵם, יַפְלְטֵם מִרְשָׁעִים
 וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ:

זאת התפלה מצאנו באמתחת הכתבים, והיא מעט הפמות ורב
 האיכות

רבונו של עולם, עלת העלות וסבת כל הסבות,
 אנת לעלא, לעלא מן בלא, ולית לעלא מנך,
 דלית מחשבה תפיסא בך בלל, ולך דומיה

תהלה, ומרמם על כל ברכה ותהלה. אותך אדרש, אותך אבקש שתחתור חתירה דרך כבושה מאתך, דרך כל העולמות, עד ההשתלשלות שלי במקום שאני עומד, פפי אשר נגלה לך, יודע תעלומות, ובדרך ונתיב הזה תאיר עלי אורך, להחזירני בתשובה שלמה לפניך באמת, פפי רצונך באמת, פפי רצון מבקר הברואים, לבלי לחשב במחשבותי שום מחשבת חוץ ושום מחשבה ובלבול שהוא נגד רצונך, רק לדבק במחשבות ופזות צחות וקדושות בעבודתך באמת בהשגתך ובתורתך. "הט לבי אל עדותיך", ותן לי לב טהור לעבודך באמת. ומפעולות ים תוציאני לאור גדול חיש קל מהרה. תשועת יהוה כהרף עין, לאור באור החיים כל ימי היותי על פני האדמה. ואזכה לחדש נעורי, הימים שעברו בחשך, להחזירם אל הקדשה, ותהיה יציאתי מן העולם כביאתי, בלא חטא. ואזכה לחזות בנעם יהוה ולבקר בהיכלו, בלו אומר כבוד, אמן נצח סלה ועד:

פְּרִשְׁת הַקְטָרֶת

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה קח לְךָ סָמִים נְטֹף וּשְׁחַלֵּת וּחִלְבָּנָה סָמִים וּלְבָנָה זָכָה בַד בְּבַד יִהְיֶה: וַעֲשִׂיתָ אֹתָהּ קְטָרֶת רִקַח מַעֲשֵׂה רוּקַח מִמֶּלֶח טָהוֹר קִנְדָשׁ: וּשְׁחַקֶּת מִמֶּנָּה הַדֶּק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לְפָנֵי הָעֵדֻת בְּאַהֲל מוֹעֵד אֲשֶׁר אוֹעֵד לְךָ שָׁמָּה קִנְדָשׁ קִנְדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְהַקְטָרֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּמִתְבַּנְתָּה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם קִנְדָשׁ תִּהְיֶה לְךָ לַיהוָה: אִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְמוֹהָ לְהַרְיֵחַ בָּהּ וּנְכַרְתָּ מֵעַמּוּי. (שְׁמוֹת ל)

תָּנוּ רַבָּנָן, פְּטוּם הַקְטָרֶת בִּיצֵד, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וּשְׁמוֹנֶה מָנִים הָיוּ בָּהּ, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וְחֲמִשָּׁה בְּמִנְיַן יְמוֹת הַחֲמֻה מָנָה בְּכָל יוֹם, מִחֲצִיתוֹ בַבֶּקֶר וּמִחֲצִיתוֹ בָּעֶרֶב, וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יִתְרִים שְׂמֵהֶם מִכְּנִיס כְּהֵן גָּדוֹל וְנוֹטֵל מֵהֶם מְלֵא חֲפָנָיו בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים, מִחֲזוּרָן לְמִכְתָּשֶׁת בָּעֶרֶב יוֹם הַכִּיפּוּרִים כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוֹת דִּקְוָה מִן הַדִּקְוָה:

וְאֶחָד עֶשֶׂר סָמָנִים הָיוּ בָּהּ וְאֵלוֹ הֵן: « הַצָּרִי » וְהַצְּפוּרָן : וְהַחֲלִבָּנָה - וְהַלְּבוּנָה, מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנָה. ה מוֹר וּקְצִיעָה : וְשִׁבְלֵת גֵּרֶד ה וּכְרָכָם, מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עֶשֶׂר שִׁשָּׁה עֶשֶׂר מָנָה. « הַקִּשְׁט שְׁנַיִם עֶשֶׂר, י קְלוּפָה שְׁלֹשָׁה, יא קְנָמוֹן תִּשְׁעָה. בּוֹרִית כְּרִשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּינ, יֵין קַפְרִיסִין סֵאִין תֵּלֵת וְקַבִּינ תֵּלֵת, וְאֵם לֹא מִצָּא יֵין קַפְרִיסִין,

מביא חמר תור עתיק. מלח סדומית רובע, מעלה עשן כל שהוא. רבי נתן הבבלי אומר: אף בפת הירדן כל שהיא, אם נתן בה דבש פסלה, ואם חסר אחת מכל סממניה, חיב מיתה:

רבן שמעון בן גמליאל אומר: הצרי אינו אלא שרף הנוסף מעצי הקטף. בורית פרשינה למה היא באה, כדי לשפות בה את הצפורן, כדי שתהא נאה. יין קפריסין למה הוא בא, כדי לשרות בו את הצפורן, כדי שתהא עזה. והלא מי רגלים יפין לה, אלא שאין מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד:

תניא, רבי נתן אומר: כשהוא שוחק, אומר הדק היטב, היטב הדק, מפני שהקול יפה לבשרים. פטמה לחצאין בשרה: לשליש ולרביע, לא שמענו. אמר רבי יהודה: זה הכלל אם כמדתה בשרה לחצאין, ואם חסר אחת מכל סממניה, חיב מיתה.

תני בר קפרא: אחת לששים או לשבעים שנה היתה באה של שירים לחצאין. ועוד תני בר קפרא: אלו היה נותן בה קרטוב של דבש, אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה. ולמה אין מערבין בה דבש, מפני שהתורה אמרה: כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליהודה: (כריתות ו)

נשמת כל חי

נסח עדות המזרח

נשמת כל חי תברך את שמך יהוה אלהינו ורוח כל בשר תפאר ותרום וזכרך מלבנו תמיד, מן העולם ועד העולם אתה אל, ומבלעדך אין לנו (מלך) גואל ומושיע, פודה ומציל, ועונה ומרחם, בכל עת צרה וצוקה, אין לנו מלך עוזר וסומך אלא אתה.

אלהי הראשונים והאחרונים, אלוה כל בריות, אדון כל תולדות, המהלל בכל התשבחות, המנהיג עולמו בחסד ובריותיו ברחמים. ויהוה אלהים אמת, לא ינום ולא יישן, המקורר ישנים והמקיץ נרדמים, מחיה מתים. ורופא חולים, פוקח עורים, וזוקף כפופים, המשיח אלמים, והמפענח נעלמים, ולך לבדך אנחנו מודים.

ואלו פינו מלא שירה כים ולשוננו רנה כהמון גליו ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע ועינינו מאירות בשמש וכירת וידינו פרושות כנשרי שמים ורגלינו קלות כאילות, אין אנחנו מספיקין להודות לך יהוה אלהינו ולברך את שמך מלבנו על אחת מאלף אלפי אלפים ורוב רבי רבבות פעמים, הטובות נסים ונפלאות שעשית עמנו ועם אבותינו. מלפנים ממצרים גאלתנו יהוה אלהינו, מבית עבדים פדיתנו. ברעב ונתנו, ובשבע כלכלתנו, מחרב הצלתנו, מדבר מלטתנו, ומחלאים רעים ורבים דליתנו. עד הנה עזרנו רחמיה ולא עזבונו חסדיך. על כן אבירים

שְׁפִלְגַת בְּנוֹ, וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנִּפְחַת בְּאַפֵּינוּ, וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר
 שָׁמַת בְּפִינוּ, הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ, וַיִּשְׁבְּחוּ, וַיְפָאֲרוּ, אֶת
 שִׁמְךָ מַלְכֵנוּ תְּמִיד. כִּי כָל פֶּה לְךָ יוֹדֶה, וְכָל לִשׁוֹן לְךָ
 תִּשְׁבַּח, וְכָל עֵין לְךָ תִּצְפֶּה, וְכָל בֶּרֶךְ לְךָ תִּכְרַע, וְכָל קוֹמָה
 לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה, וְהַלְבָבוֹת יִירְאוּךָ וְהַקְּרִיב וְהַקְּלִיֹּת יִזְמְרוּ
 לְשִׁמְךָ, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר כָּל עֲצַמְתִּי תֹאמְרָנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ
 מִצִּיל עַנִּי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ, וְעַנִּי וְאֶבְיוֹן מִגִּזְלוֹ, שְׁוַעַת עַנְיִים אֶתָּה
 תִּשְׁמַע, צַעֲקַת הַדָּל תִּקְשִׁיב וְתוֹשִׁיעַ. וְכַתּוּב רַגְנֵנוּ צַדִּיקִים
 בְּיְהוָה, לִישְׂרִים נְאוּהָ תִהְלֶה.

בְּפִי יִשְׂרָיִם תִּתְרוֹמֵם, וּבְשִׁפְתֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ, וּבְלִשׁוֹן
 חַסִּידִים תִּתְקַדֵּשׁ, וּבְקִרְבַּ קְדוֹשִׁים תִּתְהַלֵּל.

בְּמִקְהֵלוֹת רַבּוֹת עִמָּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, שֶׁכֵּן חוֹבֵת כָּל
 הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת,
 לְהַלֵּל, לְשַׁבַּח, לְפָאֵר, לְרוֹמֵם, לְהַדְרֵה, וּלְנַצַּח, עַל כָּל דְּבָרֵי
 שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשִׁי עִבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ.

וּבְכֵן, יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לְעַד מַלְכֵנוּ הָאֵל הַמְּלִיךְ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
 בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, כִּי לְךָ נְאוּהָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד. שִׁיר וְשִׁבְחָה, הַלֵּל וְזִמְרָה, עֹז, וּמְשִׁלָּה, נִצָּח,
 גְּדוּלָה, גְּבוּרָה, תְּהִלָּה, וְתִפְאֶרֶת, קְדוּשָׁה, וּמַלְכוּת, בְּרִכּוֹת
 וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, וּמַעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֶתָּה
 אֵל. בְּרוּךְ אַתָּה מְלִיךְ גָּדוֹל וּמְהִלָּל בְּתִשְׁבָּחוֹת. אֵל
 הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת, רַבּוֹן כָּל
 הַמַּעֲשִׂים, הַבוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מְלִיךְ אֵל חַי הַעוֹלָמִים אָמֵן.

אגרת הרמב"ן

"שמע בני מוסר אביך, ואל תמש תורת אמוך" (משלי א ח).

תתנהג תמיד לדבר כל דבריה בנחת, לכל אדם ובכל עת, ובזה תנצל מן הפעם, שהיא מדה רעה להחטיא בני אדם. וכן אמרו רבותינו ז"ל (גדרים כב ע"א): כל הפועם – כל מיני גיהנום שולטים בו, שנאמר (קהלת יא י'): "והסר פעם מלבך, והעבר רעה מפשרך". ואין "רעה" אלא גיהנום, שנאמר (משלי מז ד): "וגם רשע ליום רעה".

וכאשר תנצל מן הפעם, תעלה על לבך מדת הענוה, שהיא מדה טובה מכל מדות טובות, שנאמר (משלי כב ד): "עקב ענוה, יראת ה'".

ובעבור הענוה, תעלה על לבך מדת היראה, כי תתן אל לבך תמיד: מאין באת, ולאן אתה הולך; ושאתה רמה ותולעה בחיך, ואף כי במותך; ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון, לפני מלך הכבוד, שנאמר (ירמיהו יח): "הנה שמים ושמי השמים לא יכללוך", אף כי לבות בני אדם (ע"פ משלי טו יא). ונאמר (ירמיהו כג כד): "הלא את השמים ואת הארץ אני מלא, נאם ה'".

וכאשר תחשב את כל אלה, תירא מבוראך ותשמר מן החטא, ובמדות האלה תהיה שמח בחלקך. וכאשר תתנהג במדת הענוה להתבושש מכל אדם, ולהתפחד

מִמֶּנּוּ וּמִן הַחֵטָא – אִז תִּשְׂרַח עָלֶיךָ רוּחַ הַשְּׂכִינָה, וְזִיו כְּבוֹדָהּ, וְחַיֵּי עוֹלָם הִבָּא.

וְעַתָּה בְּנֵי דַע וּרְאֵה, כִּי הַמִּתְנַגֵּא בְּלִבּוֹ עַל הַכְּרִיּוֹת – מוֹרֵד הוּא בְּמַלְכוּת שָׁמַיִם, כִּי מִתְפָּאֵר הוּא בְּלִבוֹשׁ מַלְכוּת שָׁמַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צג א): "ה' מֶלֶךְ גִּאּוֹת לְבֶשׂ", וְגו'.

וּבִמָּה יִתְנַגֵּא לֵב הָאָדָם? אִם בְּעֵשֶׂר – "ה' מוֹרֵישׁ וּמַעֲשִׂיר" (שמי"א ב ו). וְאִם בְּכְבוֹד – הֲלֵא לְאֱלֹהִים הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (דח"א כג יב): "וְהָעֵשֶׂר וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ", וְאִיךָ מִתְפָּאֵר בְּכְבוֹד קוֹנוֹ? וְאִם מִתְפָּאֵר בְּחֻכְמָה: "מִסִּיר שְׁפָה לְנֶאֱמָנִים, וְטַעַם זְקָנִים יִקַּח" (איוב יב ט). נִמְצָא: הַכֵּל שְׂוֵה לְפָנֵי הַמְּקוֹם, כִּי בְּאִפּוֹ מִשְׁפִּיל גֵּאִים, וּבְרִצּוֹנוֹ מוֹנִיחַ שְׁפָלִים. לָכֵן הַשְּׁפִיל עֲצֻמָּה, וַיִּנְשֵׂאָהּ הַמְּקוֹם.

עַל בֶּן אֶפְרַיִם לֵךְ אִיךָ תִּתְנַהֵג בְּמִדַּת הָעֲנָוָה, לְלַקֵּת בָּהּ תְּמִיד: כָּל דְּבָרֶיךָ יִהְיוּ בְּנִחַת, וּרְאֵשֶׁךָ כְּפוּף; וְעֵינֶיךָ יִבִּיטוּ לְמַטָּה לְאָרֶץ, וְלִבְּךָ לְמַעְלָה; וְאֵל תִּבִּיט בְּפָנֵי אָדָם בְּדַבְּרֶךָ עִמוֹ. וְכָל אָדָם יִהְיֶה גְדוֹל מִמֶּךָ בְּעֵינֶיךָ: אִם חָכָם אוֹ עֲשִׂיר הוּא – עָלֶיךָ לְכַבְּדוֹ. וְאִם רָשׁ הוּא, וְאַתָּה עֲשִׂיר אוֹ חָכָם מִמֶּנּוּ – חֲשֹׁב בְּלִבְּךָ כִּי אַתָּה חָיִב מִמֶּנּוּ, וְהוּא זְכָאי מִמֶּךָ, שְׂאֵם הוּא חוֹטָא – הוּא שׁוֹגֵג, וְאַתָּה מִזִּיד.

בְּכָל דְּבָרֶיךָ וּמַעֲשֵׂיךָ וּמַחֲשַׁבוֹתֶיךָ, וּבְכָל עַת – חֲשׁוֹב בְּלִבְּךָ כִּי אַתָּה עוֹמֵד לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

ושְׁכִינְתוֹ עֲלֵיךָ, כִּי כְבוֹדוֹ מְלֵא הָעוֹלָם. וְדַבְרֶיךָ יִהְיוּ
בְּאִימָה וּבִירְאָה, כְּעֶבֶד לִפְנֵי רַבּוֹ.

וְתַתְּבִישׁ מִכָּל אָדָם. וְאִם יִקְרָאךָ אִישׁ – אַל תַּעֲנֶהוּ בְּקוֹל
רֶם, רַק בְּנִחַת כְּעוֹמֵד לִפְנֵי רַבּוֹ.

וְהָיוּ זְהִיר לְקִרוֹת בַּתּוֹרָה תָּמִיד, אֲשֶׁר תּוּכַל לְקַיְמָהּ.
וְכֹאֲשֶׁר תִּקּוּם מִן הַסֵּפֶר – תִּחַפֵּשׂ בְּאֲשֶׁר לְמִדַּת אִם יֵשׁ
בוֹ דָּבָר אֲשֶׁר תּוּכַל לְקַיְמוֹ. וְתִפְשָׁפֵשׂ בְּמַעֲשֵׂיךָ בְּבִקְרָה
וּבְעֶרְבֹ, וּבְזָה יִהְיוּ כָּל יְמֵיךָ בַּתְּשׁוּבָה.

וְהִסֵּר כָּל דַּבְרֵי הָעוֹלָם מִלְבָּבְךָ בְּעֵת הַתְּפִלָּה, וְהִכֵּן לְבָבְךָ
לִפְנֵי הַמָּקוֹם כְּרוּךְ הוּא. וְטַהַר רַעֲיוֹנֶיךָ, וְחָשַׁב הַדְּבוּר
קִדְּם שְׁתוֹצִיאֲנֹ מִפִּיךָ.

וְכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל יְמֵי חַיֵּי הַבְּלָבָב בְּכָל דָּבָר וְדָבָר, וְלֹא
תַחֲטָא. וּבְזָה יִהְיוּ דַבְרֵיךָ וּמַעֲשֵׂיךָ וּמַחֲשַׁבוֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל;
וְתִפְלְתֶךָ תִּהְיֶה זָכָה וּבְרָה וְנִקְיָה, וּמְכֻבָּדָה וּמְקַבְּלַת לִפְנֵי
הַמָּקוֹם כְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים י"ז): "תִּכְיִן לִבִּם – תִּקְשִׁיב
אָזְנְךָ".

תִּקְרָא הָאֲגֻרָת הַזֹּאת פַּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ וְלֹא תִפְחֹת,
לְקַיְמָה וְלִלְבָת בָּהּ תָּמִיד אַחַר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְמַעַן
תִּצְלִיחַ בְּכָל הַדְּרָכֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְעוֹלָם הַבָּא הַצָּפוּן
לְצַדִּיקִים. וּבְכָל יוֹם שְׁתִּקְרָאנָה – יַעֲנוּךָ מִן הַשָּׁמַיִם
בְּאֲשֶׁר יַעֲלֶה עַל לְבָבְךָ לְשֵׁאל, עַד עוֹלָם. אָמֵן סְלָה.

ההתבודדות

ההתבודדות הוא מעלה גדולה ודרך נכון וישר מאד להתקרב להשם יתברך. וצריך כל אחד לקבע לו על זה איזה שעות ביום שיפּרש שיחתו לפני השם יתברך בלשון שמדברים בו. הינו במדינתנו בלשון אשכנז. כי בלשון שמדברים בו בנגל יותר לפרש כל שיחתו היטב ואת כל אשר עם לבבו ישיח לפני השם יתברך. הן הרטה ותשובה על העבר הן בקשות ותחנונים שיזכה להתקרב אליו יתברך מהיום והלאה באמת. ואם אינו יכול לדבר כלל לפני השם יתברך יצַעק ויתחנן לפני השם יתברך אז על זה בעצמו שנתרחק כל־כך עד שאינו יכול אפלו לדבר לפניו יתברך. ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים שיחמל עליו ויפתח פיו עד שיוכל לפרש שיחתו לפניו יתברך. וכל אחד כפי מה שיודע נגעי לבבו איך הוא מרחק מהשם יתברך ישיח ויספר הכל לפניו יתברך. ועצם מעלת הנהגה זאת אין לבאר ולשער. כי זאת ההנהגה עולה על הכל והיא כוללת כל עבודת השם. כי על־ידי־זה יכולין לבוא לכל טוב בזה ובבא כי הכל יכול לפעל על־ידי תפלה ותחנונים, וכל גדולי הצדיקים לא באו למדרגתם כי אם על־ידי הנהגה זאת. ומשכיל על דבר יבין מעצמו גדל מעלת ההנהגה זאת. אשרי הזוכה לקבע עצמו על זה שעה מיחדת בכל יום ויום ושאר

סדר תפלת הדרך

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתוליכנו לשלום, ותדריכנו לשלום, ותצעידנו לשלום, ותגיענו למחוז חפצנו לחיים ולשמחה ולשלום (ואם דעתו לחזור באותו היום יאמר ותחזירנו לשלום) ותצילנו מכל אויב וארב ולסטים וחסידות רעות בדרך, ומכל מיני פורעניות המתרגשות ובאות לעולם. ותשלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידינו, ותתננו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו, ותגמלנו חסדים טובים ותשמע קול תחנונינו. כי אל שומע תפלה ותחנון אתה: ברוך אתה יי, שומע תפלה:

רבנו של עולם, תצילני ברחמיך הרבים מסכנת דרכים, ותשמרני ותצילני מכל מיני צער ויסורין ועבוב בדרך, ומכל ארב ואויב ומססין, ותהיה תמיד עמי בשבתי, בביתי ובכלבתי בדרך, בשמך אצא לדרך לשלום, ובשמך אעבר הדרך בשלום, ואשוב לביתי לשלום. ותצילני מכל מיני הזיקות והפסד בדרך בגשמיות וברוחניות, בגוף ונפש ומזון, ושמר צאתנו ובואנו לחיים טובים ולשלום מעתה ועד עולם, ותזכני לתן צדקה קדם צאתי לדרך כמו שקתוב. "צדק לפניך יהלך וישם לדרך פעמיו", ועל ידי זה תכון לפני הדרך, ואתה ברחמיך הרבים תלך לפני להנחותי הדרך אשר אלך בה, ותאיר לפני באורך הגדול, ותביאני ותגיעני למחוז חפצי לחיים ולשלום ברצונך הטוב.